

Täysistunto

Torstai 24.11.2016 klo 15.59—21.40

2.4. Suullinen kysymys alkoholilain kokonaisuudistuksesta (Päivi Räsänen kd)

Suullinen kysymys SKT 124/2016 vp

Suullinen kyselytunti

Puhemies Maria Lohela: Seuraava kysymys, edustaja Päivi Räsänen.

Keskustelu

16.41 Päivi Räsänen kd: Arvoisa rouva puhemies! Kuluneella viikolla lähetettiin lausunnonle hallituksen alkoholilakiluonnos, ja siihen sisältyvien vaikutusarvioiden mukaan alkoholin suurkuluttajien määrä tulee kasvamaan, kun vahvempien oluiden ja siiderien saataavuutta lisätään, ja myös vuosittaiset alkoholikuolemat lisääntyvät 150:llä. Alkoholin vammauttamia lapsia tulee syntymään nykyistä enemmän.

Me kristillisdemokraatit olemme vaatineet tämän esityksen perumista, jotta useampi lapsi saisi elää turvallisen lapsuuden ilman vanhempien päihdeongelmaa ja jotta esimerkiksi poliisiresurssit riittäisivät. Tällä hetkellä, jo nyt, noin 70 prosenttia kaikesta poliisin työstä menee alkoholin aiheuttamiin turvallisuusongelmiin. THL ja kaikki alkoholiasiantuntijat ja alan järjestöt (Puhemies: Ja nyt!) ovat hallituksen esitystä vastaan.

Kysyn: millä yhteiskunnallista hyvää lisäävällä perusteella hallitus tätä on esittämässä?

16.42 Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Edustaja Räsänen esittää, että hallitus peruuttaa esityksensä.

Mikä on tämän hetken tilanne? Ministeriö on lähettänyt lausuntokierrokselle alkoholilain kokonaisuudistussäännökset perusteluineen.

Toisekseen, lainsäädännön valmisteluun kuuluu tässäkin laissa vaikuttavuusarvioinnit. Niillä tiedoilla, joilla pystytään arvioimaan — niin luotettavasti kuin se tässä tilanteessa on mahdollista — sitä, minkä verran näitten säännösten jälkeen alkoholin kokonaiskulutus mahdollisesti kasvaa, on päädytty tuohon, mitä te, edustaja Räsänen, sanoitte.

Mutta kun puhutaan peruuttamisesta, niin nyt on lausuntoaika 16. päivään tammikuuta asti ja sen jälkeen ruvetaan katsomaan, mitä lausunnot kertovat. Tehdään mahdollisia muutoksia, sikäli kuin tarvetta on, esimerkiksi täsmennyksiin — tuossa laissa on useita pieniä asioita, jotka ovat olleet (Puhemies koputtaa) julkisissa keskusteluissa ja joita pitää täsmentää.

Puhemies Maria Lohela: Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksiä, ilmoittautumaan.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 120/2016 vp

16.43 **Päivi Räsänen kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Pidän erittäin hyvänä sitä, jos hallitus todellakin herkällä korvalla kuuntelee näitä lausuntopalautteita ja erityisesti asiantuntijoiden, varsinkin kansanterveyden asiantuntijoiden, näkemyksiä.

Tuoreessa muistissa on se, kun edellisen kerran alkoholilakia höllennettiin, pääministeri Matti Vanhasen hallituksen toimesta 2004. Silloinhan hallituksen esityksen perusteluissa kerrottiin, että se tulisi lisäämään 600 alkoholikuolemaa vuodessa, ja näin sitten valitettavasti kävikin.

Toivon, että hallitus ei nyt todellakaan tee tätä virhettä vaan mieluummin noudattaa esimerkiksi OECD:n tuoretta ohjetta, jossa ehdotetaan, että alkoholiveroa päinvastoin pitäisi korottaa. Mitä tästä sanotte?

16.44 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Vuonna 2004 muistaakseni oltiin tilanteessa, jossa puututtiin alkoholiverotukseen. Silloinhan ei alkoholin sisältölainsäädäntöä muutettu. Tässä menneiden vuosien varrella on puhuttu alkoholimainonnasta ja tehty siihen liittyviä ratkaisuja, mutta alkoholilain sisältöhän näiltä osin, mihin te viittaatte ja millä oli kulutukseen vaikutuksia, liittyi verotuksen muutokseen, jossa Suomi laski merkittäväällä tavalla alkoholiveron määrää. Tuon jälkeen on matkattu kohti tilannetta, jossa Suomessa nautitun alkoholin määrä on kiitettävälläkin tavalla ollut vähenemään päin. Nämä ovat niitä viestejä, jotka on tämänkin lain valmistelun yhteydessä otettu huomioon, jotka ovat esimerkiksi mahdollistaneet sen, että elinkeinoelämän näkemyksiä on otettu tälläkin tavalla esiin, kuin nyt tuossa ministeriön lausuntokierrokselle lähettämässä esityksessä oli.

16.45 **Sari Essayah kd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Nyt tätä suuntaa ei nimenomaan missään tapauksessa pidä kääntää. Elikkä alkoholikulutukseen vaikuttavat aina hinta ja saatavuus, ja nyt hallitus on avaamassa tätä saatavuutta muun muassa nelosoluen kohdalta siten, että kun tällä hetkellä sitä saadaan noin 350 Alkosta, niin sen jälkeen noin 5 300—5 500 vähittäiskauppaa myy sitä ympäri Suomea. Tänä on jo arvioitu, kuinka se tulee vaikuttamaan siihen, että myöskin sitten alkoholin hinta lähtee halpenemaan.

Meillä naapurimaassa Virossa on tällä hetkellä keskustavetoinen hallitus, joka on luvannut, että he aikovat nostaa oluen verotusta yli 60 prosenttia vuoteen 2020 mennessä ja jo heinäkuussa on tarkoitus nostaa 65 prosenttia nykyisestä. Eikö nytten Suomen keskustavetoisen hallituksen olisi äärimmäisen tärkeää seurata Viron esimerkkiä ja ottaa käyttöön kristillisdemokraattien tekemä aloite jo ensi vuoden budjettiin siitä, että alkoholin (Puhemies koputtaa) hintaa korotetaan?

16.46 **Perhe- ja peruspalveluministeri Juha Rehula** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! 2004 tehty veromuutos liittyi siihen, että Viron EU-jäsenyyden ikä tuli siihen kohtaan, että he joutuivat muuttamaan sitä, mikä heillä oli se malli. Mehän teimme kertarysäyksellä silloin Suomen eduskunnassa sen ratkaisun, että alkoholiveroa laskettiin.

Nämä uutiset, mitä tuolta Suomenlahden takaa tulee, on otettava kiitollisuudella vastaan, koska niillä on suora vaikutus siihen, millä tavalla tuodaan alkoholia Suomen rajojen ulkopuolelta meidän markkinoille. Tässä alkoholilain kokonaisuudistuksessa yksi semmoinen ohjuri on ollut se, että alkoholi nautittaisiin ja sitä ostettaisiin Suomen rajojen sisäpuolella, jotta verotulot jäisivät meille Suomeen.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 120/2016 vp

16.47 Valtiovarainministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minusta tuntuu, että me olemme suomalaisessa alkoholin verotuksessa aika lailla tapissa, eli varmasti, jos alkoholiveroa korotettaisiin, riski olisi erittäin suuri, että se päinvastoin ohjaisi yhä enemmän hakemaan alkoholia Virosta tai muualta, mistä sitä saa halvemmalla, ja kun se ostetaan sieltä, niin se taas on pois meidän verotuloistamme. Siksi tämä Viron ratkaisu, kunhan he vielä tekevät sen, on aivan erinomainen ja oikein tervetullut sekä suomalaisen alkoholipolitiikan kannalta että sitten myöskin valtion kirstun kannalta. Eli ei muuta kuin pökköä pesään siellä Virossa.

Kysymyksen käsittely päättyi.